

DE IJSSEL-ROUTE BRENGT MENSEN BIJ ELKAAR

Van parkeerterrein naar Groen Dorpshart

SAMENVATTING

Het centrum van Steenderen was stenig en stond vol met geparkeerde auto's. De auto stond centraal en voor fietsen en lopen was weinig ruimte. Bewoners ervoerden dat mensen vooral hard door het dorp heenrijden. Hoe transformeren we dit stenige doorgaande dorp naar een groen dorp met verblijfskarakter waar je wordt gestimuleerd te lopen, te fietsen en om elkaar te ontmoeten?

Samen met het dorp

Samen met de werkgroep Vitale Kernen hebben we in een breed participatie proces gewerkt aan het ontwerp voor het dorps hart. Het dorp heeft intensief meegedacht tijdens dorpsavonden en inloopbijeenkomsten. Samen zijn we gekomen tot een passend ontwerp voor dit gebied.

Hoe krijgen we de Achterhoeker uit de auto?

Bewoners in de Achterhoek zijn afhankelijk van de auto en zijn gewend de auto overal voor de deur te kunnen parkeren. Wat de fiets is voor de Randstedeling, is de auto voor de Achterhoeker. Hoe overtuigen we de bewoners om de auto iets verderop te zetten, zodat er meer ruimte ontstaat voor lopen en fietsen? Het antwoord daarop was het gedragen ontwerp voor het Groene Dorps hart, dat we samen met het dorp hebben opgesteld en wat aansluit bij de eigen identiteit. Waar mensen blij van worden, zodat ze heel goed snappen dat ze daar ruimte voor gemaakt hebben. Auto op afstand niet als doel, maar als middel om een mooi dorps hart te maken waar iedereen van kan genieten.

De IJssel-route stimuleert lopen en zorgt voor identiteit en verbinding

Bewoners wilden graag het groene omliggende landschap naar binnen halen. Dit heeft zich in het ontwerp vertaald naar een IJssel-route in het dorps hart. Deze wandelroute is uitgevoerd in natuursteen. Ook de dorpen langs de IJssel zijn aangebracht in de verharding.

De IJsselroute zorgt voor verbinding. Het brengt zowel voorzieningen als mensen bij elkaar. De route maakt een wandelverbinding tussen het zorgcentrum, de bushalte, de kerk, het proeflokaal, de waterspeelplaats, het dorps huis en de snackbar. Zo zijn alle lokale dorps functies met elkaar verbonden.

Toegankelijk voor iedereen

We willen lopen, fietsen, verblijven en ontmoeten maximaal stimuleren. Toegankelijkheid was daarom een belangrijk thema. In de oude situatie waren er veel hoogte verschillen aanwezig. In de nieuwe situatie ligt het geheel op 1 niveau en ook is het verhoogde plein over de straat doorgetrokken. Zo kunnen de ouderen uit het zorgcentrum prettig en veilig oversteken om naar het plein en al haar voorzieningen te lopen. De extra zitplekken in het groen zorgen ervoor dat ouderen voldoende rustpunten hebben tijdens hun wandeling. Kinderen worden gestimuleerd om te lopen, te spelen en te bewegen door middel van de waterspeelplaats, die ook vanuit het water thema een plek langs de IJssel heeft gekregen.

Voor elkaar en met elkaar

De bewoners omarmen het nieuwe groene dorps hart en zijn erg enthousiast. Zeker ook omdat ze het gevoel hebben dat ze er zelf aan hebben meegewerkt. Het is een aantrekkelijk plein geworden om te wandelen, te verblijven en om elkaar te ontmoeten. Voor jong en oud en voor mensen met en zonder beperking. Het is een plein voor elkaar en met elkaar!

WAT HEEFT HET INITIATIEF TEWEEG GEBRACHT EN BIJ WIE?

Werkgroep Vitale kern Steenderen

Het project Groen Dorps hart voor Steenderen is onderdeel van een brede beweging 'Vitale Kernen' voor meerdere dorpen binnen gemeente Bronckhorst. Doelstelling van de werkgroep 'Vitale Kern Steenderen' is het gezond en leefbaar houden van het dorp. Hoe zorgen we dat onze ouderen goed mee kunnen blijven doen en dat onze jongeren niet massaal vertrekken? De werkgroep bestaat uit betrokken bewoners en ondernemers uit het dorp.

Na het opstellen van een Parapluplan voor het gehele dorp hebben we samen met het dorp een reeks projecten benoemd. Deze hebben we samen tijdens dorpsavonden geprioriteerd. Het Groene dorps hart is door het dorp unaniem gekozen om als eerste te worden aangepakt.

Ruimte maken voor lopen

Bewoners beleven het centrum van Steenderen als een stenig gebied met weinig samenhang. De voorzieningen zijn goed, maar de ruimtelijke verbinding ontbreekt. De auto wordt overal neergezet, zodat het centrum meer voelt als een parkeerterrein dan als een dorps hart. Hier moest iets aan gedaan worden om meer ruimte te maken voor vergroenen, verbinden, verblijven en ontmoeten. Het stimuleren van lopen en fietsen is hier een belangrijk onderdeel. Eerst ruimte voor verblijven en lopen, dan voor de fiets en dan pas voor de auto. De auto is hier 'te gast'.

Dorpsplein als sociale hub

Het plein is de sociale hotspot van het jaar tijdens de jaarlijkse kermis en het dorpsfeest. Het was een nadrukkelijke eis dat deze hier nog steeds zou kunnen plaatsvinden. Hoe zorgen we voor voldoende ruimte voor de kermis en de grote feesttent waarbij we het plein wel maximaal willen vergroenen. We zijn letterlijk met mensen met blokjes gaan schuiven op het ontwerp om de kermis en de feesttent met zo weinig mogelijk verharding in te kunnen passen. Dezelfde wens gold ook voor de wekelijkse markt op het plein. Ook een belangrijk sociaal moment in het dorp. Ook in samenspraak met hen is gekozen voor een passende inpassing tussen het groen.

Eigendom kerk en bewoners

Een deel van de grond is eigendom van de kerk en van bewoners. Door hen te betrekken bij dit initiatief gingen zij akkoord met het uitvoeren van het ontwerp op hun grond. Zo zijn we gekomen tot een eenduidig en helder ontwerp van gevel tot gevel en zorgen we voor een optimale wandelverbinding tussen alle voorzieningen.

Ouderen langer zelfredzaam

We hebben in het proces veel aandacht gehad voor ouderen en voor kinderen. Hoe zorgen we dat de bewoners van het zorgcentrum zo lang mogelijk zelfstandig op pad kunnen in het dorp? Het plein is verhoogd uitgevoerd en over de straat doorgetrokken. De automobilist moet hier met gepaste snelheid overheen en is hier als het ware 'te gast'. De voetganger kan zo prettig, veilig en gelijkvloers oversteken. In de oude situatie werd er hard gereden en was het voor ouderen lastig om over te steken. Ook zijn er meerdere leuke zitplekken gemaakt in het groen, zodat ouderen altijd kunnen rusten wanneer ze hier behoefte aan hebben.

Water als speelplek voor kinderen

Voor kinderen hebben we, geheel in het thema van de IJssel-route, een waterspeelplaats gemaakt. Hier worden kinderen gestimuleerd om te spelen, rennen en te bewegen. In de golf van de kwaliteitsslag van het plein is ook het lokale restaurant van eigenaar gewisseld en heeft het een flinke upgrade gehad. Het nieuwe Proeflokaal tapt het lokale bier en heeft een extra groot terras gecreëerd op het nieuwe plein aan de IJssel-route. Ouders kunnen vanaf dit terras hun kinderen in de gaten houden terwijl ze lekker spelen op de waterspeelplaats. Fietsers en wandelaars kunnen hun flesje water gratis bijvullen bij het nieuwe drinkwaterpunt.

De bewoner 'te gast' in een verkeersomgeving of is de auto 'te gast' in een woongebied?

In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat dit initiatief tweeweg heeft gebracht dat dit door auto's gedomineerde centrumgebied is veranderd in een groen en vriendelijk dorpscentrum, waarbij de mens centraal staat en niet langer de auto. We hebben ruimte voor gemaakt voor lopen, fietsen, ontmoeten en verblijven. Door de bewoners zorgvuldig te betrekken in het proces zijn we tot een mooie slag gekomen om niet overal de auto voor de deur te willen zetten. Iets wat in de Achterhoekse dorpen wel de regel is.

Is de mens 'te gast' in een verkeersomgeving of is de auto 'te gast' in een verblijfsgebied? Door bewoners consequent deze vraag te stellen zijn we tot dit prachtige resultaat gekomen waar het dorp intussen ook heel trots op is!

Goudappel
MOBILITEIT BEWEEGT ONS

gemeente Bronckhorst